

УДК 619:616.995. 132 : 636.4

АВРАМЕНКО Н.В., КОЗІЙ Н.В., ПІДБОРСЬКА Р.В., ШАГАНЕНКО В.С.

кандидати вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КОМПЛЕКСНА ТЕРАПІЯ КИШКОВИХ НЕМАТОДОЗІВ СВИНЕЙ

У господарствах Білоцерківського району Київської області та лабораторії паразитології БНАУ була апробована комплексна терапія кишкових нематодозів: аскарозу, трихуризу свиней. При цьому з етіотропною метою використовували широкоспектровий антигельмінтик групи макроциклічних лактонів – бровермектин. Патогенетична терапія включала в себе випоювання настою трави звіробою, який забезпечив нормалізацію харчотравлення, покращив роботу печінки та засвоєння кормів. Як результат, бровермектин в комплексі з настоем трави звіробою мав вищу ефективність щодо кишкових ендопаразитів, яка виявилась на десятий день спостережень із кращими показниками середньо добового приросту маси тіла

Ключові слова: аскароз свиней, трихуроз свиней, екстенсивність інвазії, інтенсивність інвазії, бровермектин.

Комплексне лікування включає в себе етіотропну та патогенетичну терапію. Щодо нематодозів свиней це використання вискоефективних антигельмінтиків групи макроциклічних лактонів, зокрема бровермектину та настою трави звіробою. Препарати групи макроциклічних лактонів є засобами етіотропної терапії, що максимально адаптовані до умов годівлі, утримання та експлуатації свиней. Біологічно активні сполуки звіробою підвищують стійкість організму до інвазії та позитивно впливають на організм тварини.

Досліди проводились в окремих господарствах Білоцерківського району Київської області та лабораторії паразитології БНАУ.

Об'єктом дослідження були поросята 2-4-х місячного віку, спонтанно уражені аскарисами та трихурисами. Їх розділили на 3 групи, по 10 голів у кожній, і розмістили в окремих клітках. Тваринам першої групи вводили бровермектин у дозі 0,3 мл на 10 кг маси тіла, підшкірно, одноразово, в ділянці шиї. Поросяттям другої групи використовували настій трави звіробою у співвідношенні 1:10, в дозі 10 мл на 10 кг маси тіла всередину разом з комбікормом під час годівлі протягом 10 днів. На 11 день вранці тваринам підшкірно ввели бровермектин у дозі відповідно застосування поросяттям 1 групи. Тваринам третьої – контрольної групи антигельмінтики не вводили.

Дослід проводили протягом 30 днів. Копрологічні дослідження проб фекалій, індивідуально відібраних у поросят, проводили методом Фюлеборна на 5, 10 та 30 у добу. Щоденно оглядали тварин, звертаючи увагу на загальний стан, апетит, споживання корму.

Було визначено, що бровермектин має високу ефективність щодо кишкових ендопаразитів і на десятий день спостережень, поряд із покращенням загального стану поросят, показав 100% екстенс- (ЕЕ) та інтенсивність (ІЕ) за аскарозу, 42 тоді як за трихуризу ці показники були дещо меншими – ЕЕ 80%, а ІЕ 79,7%. Через 30 днів після введення препарату ЕЕ та ІЕ щодо ураження аскарисами утримувались на 100% рівні, а відносно трихурисів підвищилось, порівняно із показниками десятого дня спостереження і становили відповідно 90 та 89,2%.

При цьому комплекс препаратів у поросят 2 групи поряд із антигельмінтною дією виявив протизапальну, спазмолітичну, жовчогінну дію та покращив перетравлення і засвоєння корму. На 10 день дослідження комплекс препаратів виявив 100% ЕЕ та ІЕ відносно аскарисів та трихурисів. Ці ж показники збереглися і на 30 день досліджень. Результати досліджень виявили вищу ефективність комплексного застосування бровермектину з настоем трави звіробою.

В контрольній групі поросят у цей період визначались незначні коливання екстенсивності та інтенсивності інвазії, які залишились на високому рівні. Тварини, з проявами клінічних ознак кишкових нематодозів, були пригніченими, погано споживали корм, мали відхилення від

нормальних показників температури, частоти дихання та серцебиття. По закінченні досліду їх лікували аналогічно тварин 2 групи.

На 30-й день спостереження тварин зважували та аналізували показники середньо добового приросту маси тіла. Було встановлено, що останній у тварин 2 групи дорівнював 0,353 кг/добу, тоді як у поросят 1 групи – лише 0,195 кг/добу. Це може свідчити про те, що після звільнення поросят 2 групи від нематод, під впливом бровермектину з настоєм трави звіробою, у них нормалізувались процеси обміну речовин та покращилось засвоєння поживних речовин корму. При цьому поросята другої дослідної групи після лікування дали додаткові 51кг приросту маси тіла, що було на 13,5% більше порівняно з тваринами першої групи. Проведені дослідження дають змогу рекомендувати комплексне лікування кишкових нематодозів свиней із застосуванням рослинних препаратів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Забашта С.Н. Меры борьбы с кишечными и легочными нематодами свиней / С.Н.Забашта, Ю.В.Козлов / Ветеринария, 2000. – №9. – С.41-45.

2. Артеменко Ю.Г. Обгрунтування підходів до розробки ефективних схем лікування свиней при кишкових нематодозах / Артеменко Ю.Г. // Вет. медицина України, 1995. – вип.70. – 138 с.

3. Кишкові нематодози свиней та ефективність профіверму 1% / А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, Н.В. Авраменко, С.С. Шмаюн, В.І. Джміль // матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції «Проблеми заразної та незаразної патології тварин», присвяченої 10 річчю кафедри паразитології, ветеринарно-санітарної експертизи та зоогієни ЖНАЕУ 2–4 листопада 2016 року. м. Житомир.

4. Вивчення антигельмінтної ефективності препаратів групи макроциклічних лактонів при кишкових нематодозах свиней // Б.В.Гончар, Кулішов О.В., Н.В.Авраменко, Н.В.Козій // Наукові праці міжнародної наук. студ. конференції ФВМ Львівського нац. університету вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького (11-12 березня 2010 року). – ч.ІІ. – Львів,2010. – С.46-47.

5. Авраменко Н.В. Звіробій – ліки від 99 хвороб / Н.В. Авраменко, Н.В. Козій //Здоров'я тварин і ліки. – К.: Укрзоооветпостач. – 2002. – №2. – С.15.

6. Використання рослинних препаратів при гельмінтозах свиней / Н.В. Авраменко, Н.В. Козій, О.С. Погорілий, В.В.Ханєєв // матеріали УП державн. наук.-практич. конфер. (12-13 листопада 2008 р.).– Біла Церква,2008.– С.95.